

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nr. 6.

A Magyar Kurir 7-ik darabjához.

Folytatása a' Frantzia Senátusbéli Aktáknak.

A' Fontanes beszédének meghalgtatása után (melly a' mai Kurirhoz tartozó különös tordalékban találtatik) azt végzette a' Senatus, hogy megköszönő irást készíttessen a' Császárhoz. Ezt az irást maga a' Senatus vitte, 's ennek Elölülője Gróf *Lacpede* adta által Dec. 30-dikán a' Császárnak, ilyen szavakkal: —

„Sire! A' Senatus Cs. K. Felségedhez hozta az ő tisztelettel teljes engedelmességgel és köszönettel való hódolását, azon utóbbi tudósításokért, mellyeket véle a' a' Biztosság közölt. Felséged az ellenségnek még azon feltételeire is reá áll, mellyeket egyik Ministere hozott Német országról; mitsoda hathatósabb bizonyágát adhatná ennél a' békesség valóságos ohajtásának? Kétségtívül úgy gondolkozott Felséged, hogy a' Hatalom, midőn magának határt teszen, magát megerősíti, és hogy a' népek szerentséjeknek megkimélesekben álló mesterség, a' Monárcának első politikája legyen. Ezt a' Senatus köszöni Felségednek a' Frantzia nép' nevében. Ugyan ezen népnek nevében köszönjük mind azokat a' törvényes oltalmazó készületeket, mellyeket a' maga hőltessége szerént tett F. ged azért, hogy minket a' békesség felől bizonyosokká tehessen. Az ellenség beütött vidékeinkre; hé akar nyomólni tertományainknak közepekre. A' Frantziák, kiknek egy olyan fő alatt, mint Felséged, tsak egy szlvek és egy hasznok lehet, nem fogják ellankadni hagyni a' magok iparkodásaikat. —

„A' birodalmaknak valamint az embe-
reknek, vagynak gyászos és szerentsés nap-

jaik; a' nagynemzetek tsak terhes környül-
állások között esmértenek-meg. Nem,
nem fogja az ellenség ezt a' szép, ezt a'
nemes Frantzia birodalmat széllyel szagga-
ni, a' melly tizen négy századoktól fogva
tartja-fenn; a' szerentsének ily sok válto-
zásai között, magát ditsóssággal, és a' melly
még a' szomszéd népeknek javokra nézve
is minden időden ily nagy fontossággal
viselte magát az Európai politikai mérték-
nek serpenyőjében. Az ő hērősi álhatatos
bátorsága 's a' nemzet hetsületérzése keze-
sek nekünk ezért. —

„Mi a' kedves hazáért őseinknek sír-
halmak, és gyermekeinknek böltsők között
verekedünk. Sire! szerezzem Felsé-
ged a' békességet egy ily utolsó iparko-
dás által, a' melly Felségedhez és a' Fran-
tziákhoz méltó legyen! És vajha akkor
tehetné-le győzedelmes kezeiből a' fegy-
vert, midőn a' világ' tsendessége bátorságos-
sá tetetett. Ezt kívánnya a' Senatus, ezt
kívánnya a' Frantzia birodalom; ez a' kí-
ványsága és szüksége az emberi nemzetnek.“

A' Császár e'képpen felelt: —

„Senátorok! Én helybehagyom az ál-
talatok kinyilatkoztatott gondolatokat. —

„Azon Aktákból, mellyeket véltetek
közöltettem, láthattatok mit kövessék-el
a' békességért; készséggel megteszem azo-
kat az áldozatókat, mellyek az ellenségtől
projektáltatott és általam helybehagyatott
előre való fúndamentomos feltételekkel
megegyeznek; az én életemnek tsak a' Fr.
nemzet' hőldogsága a' ezélja. —

„Azonközben *Bearn, Alsazia, Fran-
che-Comté, és Brabantzia* tertományai-
ba hélépelt az ellenség. Az én familiám'

ezén részének a' veszedelemben való kiáltása, széllyel szaggatja a' szívemet. A' Frantziákhoz kiáltok, hogy mennyenek segédelmekre a' Frantziáknak; a' *Normandiai, Campaniai, Bourgonnei* és egyéb Deparlamentomokbéli Frantziákhoz kiáltok, hogy mentsek meg a' magok atyokfiait. El hagyjuk - é őket az ő szerentsétlenségeikben? A' békesség és a' megszabadulás legyen a' máj napon a' mi tábori kiáltásunk! A' mindenütt fegyverhez kapó népnek látására vagy elfutnak az idegenek, vagy aláírják a' békességet azon feltételek alatt, mellyeket ők magok projektáltak. Arról nincs szó. többé, hogy azon országokat, mellyeket meghódoltattunk vala, ismét vissza vegyük.

Ezen Aktához, 's még azon dologhoz, a' mit az újságok a' Frantzia titkelyek alatt a' Törvényhozó Gyűlés' ülésének felbe szakasztatásokról írtak, igen illenek a' következő jegyzések, mellyekben így írta - le egy Párisi tudósító a' mostani Fr. környülállásokat Jan. 7-ikén: —

„Eszkendők teltek - el a' mióta a' Frantzia ország a' tsendesség után esdekléssel sőhajtozik. Az Országlószéknek minden hadi próbatételei, ha szintén a' volt is azoknak a' resultatumjok, hogy újabb meg újabb tartományok tsatoltattak Frantzia országhoz, mindenkor ellenkeztek a' Frantzia nemzet' kívánságaival. Az 1812-dik esztendő mindazonáltal még tsak az armáda terjesztette vala ki a' maga következtéseit. A' hadi tsatrom még messzire vala a' Frantzia határoktól, 's azt gondolta minden, hogy valamely hadi történet. melly a' Császárra nézve szerentsés lenne, maga után vonná az 1813-dik esztendőben a' békességet; de ekkor is meg tsalta a' nemzetet a' reménség; szomorú félelem foglalta el a' gondolatokat annak hallására, hogy a' Prágai Congressusnak nem lehetett fogantja. A' Frantzia armádának állapotja azonközben nem tartatott olyan rosznak lenni, mint valójában vélt. Frantzia or-

szágot úgy lehetett gondolni 10 esztendőközl fogva; mintha két részekből állana, t. i. *belső* és *külső* Frantzia országból; az armáda mint egy idegensé lett vala a' házára nézve; annak fogyatkozásáról tsak némelly magános levelek emlékeztek; az armáda még a' hazától jó messze és még attól a' gondólattól el nem szokva vala, hogy neki nem lehet nem győzedelmeskedni, midőn a' Lipsiai nevezetes napok tudára adták a' nemzetnek, hogy véletlen veszedelemhez lehet számot tartani. A' Frantzia Bülletinekben találtató meséket a' Német tudósítások megmagyarázták; az elszedve haza érkező, már armáda nevet sem érdemlő fegyveres tsoportok még jobban feluyították a' nemzet' szeméit. A' békességnek őhajtsa naponként nyilvánóságokban kiútatta magát, 's végezetre az össze szövetkezett Hatalmasságoknak Frankfurtban Dec. 1-ső napján kihirdtetett *Nyilatkoztatása* által a' nemzet' érzékenységét egészen felelevenítette. Ekkor az Országlószék is érezni kezdette a' veszedelmes környülállásokat, mellyet elég nyilvánóságosan látni lehet a' Senatusban tartott beszédekből 's nevezetessen a' *Fontanes* beszédéből. —

„Még a' Császárnak feljebb elé hozott beszédje sem egészen nyugtatta - meg a' nemzetet, a' melly meghatározott módon kívánnya a' békességet, melynek megbizonyítására elég tsak azt a' környülállást elé hozni, hogy a' midőn a' Császár Dec. 19-dikén a' Törvényhozó Gyűlés' ülésének kinyitására ment nagy pompával, 's az útsákon öszszegyűlekezett nép mindenütt a' békességet kiáltozta. —

„Az, a' mi a' *St. Aignan* jelentésében az öszszszövetkezett Hatalmasságoknak fő hadi szállásokon véghez ment Diplomatikai dolgokra nézve eléfordult, a' Senatusnak erről való gondolataival egyetemben, kijött a' közönség eleibe: a' Törvényhozó Gyűlésnek ugyan ezen tárgyról való nyilatkoztatásai ellenben, mint nem kedvtöltők, férettetek, és a' Gyűlésnek ülési felbe sza-

kasztattak. Azt mondják, hogy a' Törvényhozó Gyűlés' Biztosságának vélekedése, minekutánna az öszszeszevetkezett Hatalmasságok 's a' Frantzia Kabinét között folyó dolgoknak Aktáit egymással öszszevetette, az utólsóra nézve nem volt kedvező. Ezen Biztosságnak előadása, mellyet ez, a' Gyűlés' eleibe terjesztett, 's a' melly ennek rendelkezéséből már nyomtatás alá is bocsátott vala, az Országglószék' pzsantsolatjára fére tétetett. —

„Mi némű érzékenységet gerjesztett azóltá a' nemzetben az öszszeszevetkezett ármádáknak a' Rénuson való általmenetelek, gondolni lehet, ha már akkor is midőn ezek a' jegyzések Párisból útnak indultak, kétségén kívül való dolog volt, hogy a' Prefektusok minden ékesszóllásaik által sem vehették volt még réa a' népet a' felkelésre.“

B é t s.

Hazafiúi kötelességünk meg nem engedí, hogy azt a' szép kifejezésekből álló emlékeztést, melly a' Bétsi Udvari Német újságban azon nagyobb résziint *V. litesek*-ből álló szép lovasságról, melly a' folyó Januarius 9-dikén dél előtt a' *Praterből* a' *Rotheathurm* nevű kapun Bétsnek belső városába bejövén, ezen városon és az úgy nevezett *Bürg'* (a' Császári Fels. Familia' Háza) udvarán által marschirozott, eléfordúl, elhalgassuk, annyival is inkább, mint hogy az a' hazafiúi nemes érzékenység, a' melly magát ugyan ezen alkalmatossággal kiműtatta, hasonló szép eleven színnel le van festve ezen emlékeztet-tételben: —

„Ha, úgy mond, ez a' számos, az ő katonai magatartása, erős fiatalsága, 's a' lovaknak jósága által is magát megkülömböztető lovas sokaság, a' melly az itt Ausztriában öszsze gyülekezett tartalék seregnek egy része lévén útját e' hónap' 9-dikén a' fő ármádához ezen városon vette által, tsak a' reáuzés által is felemelte (fel-

buzdította) mindeneknek indúlatjokat, s ezt a' napot egy valóságos innep nappá tette: e'képpen alkalmatosságot is szolgáltatott ezen Császári lakó város nemes szívvű lakosainak arra is, hogy hazafiúi jó indúlatyokat ismét kiműtassák. —

„Egyéb iparkodások között, mellyel az útazás terhei miatt ellankadott katonaságuak a' jó szívvű lakosok étel ital által vetélkedve enyhülést szereztek, az itt lévő Magyar Uraság 6320 forintokat tett-le a' Kommandírozó Generálisnál Feldmarschal Hertzeg *Württembergnél*, oly végre, hogy ezen katonaság között minden nemzeti külömbségre való tekintet nélkül kiosztattassa. Még 1500 forintokat a' végre tett ugyan tsak a' tisztelt Uraság a' felsőbb summa mellé, hogy 10 Velitesek, a' kik yitárségek által arany érdempénzt fognak nyerni, százzáz, más tízek pedig, a' kik züst érdempénzt nyernek, ötvenötven forintokat kapjanak. —

„Ezen hazafiúi jó tselekedet mellett, melly ő Cs. K. Felségének istudtára adattott, és a' mellyért a' nagy szívvű adakozóknak hálaadással való köszönet tételik, alig lehet a' közönséget elegendőképpen figyelmetessé tenni arra a' hathatós iparkodásra, mellyel a' Magyar-nemzet, és nevezetessen a' Nemesség, a' jelen lévő hadakozásban a' maga szeretett Királya eránt való ditséretes hűségét és jó indúlatját ily tisztességes módon megújította, 's a' világ' szeméi előtt megműtatta, hogy mit vihessen véghez egy yitez, és egy őseinek ditsősségekre méltó nemzet a' veszedelem' idején a' maga Királyáért és Hazájáért. —

„Tsak a' veszedelemtől fenyegettetett Hazának tartozó kötelességét érezvén ez a' Nemzet, Királyának első meghívására, Palatinusának, *Jósef* ő Cs. Hertzegségének bölts es a' ezállal meggyező rendelkezései által vezéreltetvén, nem több mint két hónapok alatt, több mint 10,000 válogatott lovasokból álló sereget egész jó készület-

tel kiállított, lovat adott alája, megruházta: 's úgy adta által a' Status szolgálatjára; fiatal embereinek virágjokat válogatta-ki, 's vitézségeknek megjutalmaztatásául néki-ek, ezen szent hadakozásnak végződése után néhány féle személyes szabadságot ígért, a' melly által az ő szép szolgálatjoknak idejét több esztendőkre kiterjesztette. —

„Boldog Fejedelem, kiknek ilyen népeket adott által a' szerentse; 's betsületes nép az, a' melly magát és Fejedelmet ilyen tselekedet által tiszteli-meg.“

A' Jan. 10-dikén költ *Freiburgi* tudósítások szerent ilyen levél mellett küldötte-meg ő Felsege az Orosz Császársár a' Sz. Anna Rend' czimereit Austriai Csász. Kir. Udvari Tanácsos *Gentz* Urnak: —

„Udvari Tanácsos *Gentz* Úr! —

„Az a' buzgóság, mellyel az Úr a' veszedelmes gondolkozásokat azon időben megtámadta, melyben azok a' trónusokat és Statusokat fenyegették, az Urnak ezen tusakodásban való állhatatossága mégakkor is, midőn már Urantzia ország Európában a' maga nagy hatalmára eljutott vala, az a' haszon, mellyet az Úr írásai tsináltak, 's az Úr Politikai Princzipiumai, már régen az úrra vonták az én figyelmetességemet. Hogy megelegetésemnek egy bizonyosságát kimúttassan, ezeennel küldöm az Urnak az én Sz. Anna Rendem' 2-dik Classisának czimereit. Hordozza az Úr azokat, mint annak az igazságos tselekedetnek közönséges bizonyosságait, mellyekkel az érdem eránt viseltetünk! Kérem az Istent, hogy

az Udvari Tanácsos Urat a' maga kegyelmebe vegye. —

„Költ *Freiburgban* Jan. 3-dikán, 1814-ben. —“

„*Sándor.*“

Posonyból azt írják Jan. 18-dikán, hogy 8 napok-előtt még nagy esőzés volt Jan. 17-dikén éjjeli 11 óraker pedig a' *Duna* által fagyott.

Újonnan készült könyvek.

Látzai József S. Pataki Reform. Predikátor és Professor különböző textusokról készített Predikáziói, S. Patakon 1813. 8.o bőlbeli árra 1 for. 30 kr.

Ugyan annak: *Halhatatlanság' orlopa*, vagy is *Halotti versek*, erköltsi mesés töldalékkal bővíttetett 2-dik kiadás, S. Patakon 1813, 1 for.

Találatni fognak, mihelyt a' szállítási lehetséges leszen:

Pápin, Tiszt. Professor *Tóth Ferentz Polgárdiban*, Tiszt. *Esperest Ketskemeti Sigmund*

Tóth Vásonyban, Tiszt. *Esperest Fabián József*

Sárváron Tiszt. *Esperest Csitsvai András Pesten*, Könyváros *Nemes Kiss István Debretzenben*, Könyváros *Barta István*

Uraknál,
és *S. Patakon* magánál a' Szerzőnél.

A' Predikáziók esztendőnként több darabokkal is fognak folytatódni.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

H i r a d á s.

A ki az én, mind a' két Magyar Hazában, sőt még azokon kívül is esméretes, fogfájást tsalhatatlanúl meggyógyító Tinkturámat az előadatott és nyomtatás által is kihirdettetett mód szerént használlya, soha meg nem bánnya, sőt az avval való élest másoknak is javasollya.

Ezen gyógyító szernek sok tapasztalás által meg bizonyított hasznára nézve, sok érdemes Hazánkfiái töllem azt kívánnják hozzam küldött betses leveléikben, hogy ezen megbetsülhetetlen hasznos szert, a' mennyire tsak lehet, tegyem esméretessé, a' minthogy jelentett kívánságoknak már a' kalmassint meg is feleltem, a' mennyiben sok helyekre küldöttem abból hol több, hol kevesebb portziókat.

Mellyre nézve alázatossan jelentem a' Nemes Magyar Publikumnak, hogy ezen igen hasznos eszköz itt

Bétsben alább feljegyzendő szállásomon és a' belső városban a' Szakszoniai Kir. Herczeg kapusánál a' Tinktura 2 forinton, a' fogtisztító por pedig 20 kr. adatik. Hogyha pedig több alább nevezendő helységekbe küldetik, az úti költségekre, 's egyebb nehézségekre nézve, egy portzió Tinkturáért 3 forintot, és a' fogporért 20 krt. kell fizetni. Hasonló árron adatnak azok a' portziók is, mellyek posta szekéren küldetnek innen másuva, és az illy alkalmatosságon, négy portzionál kevesebb senkinek sem fog küldettetni.

Bétsen kívül találtatik ez a' hasznos foggyógyító szer:

Posonyban: Wéber Simon Péter priv. Könyvnyomtató és Német újság Iró Urnál.

Pesten: Kiss István nemzeti könyvtáros Urnál.

Debretzenben: Csáthy György Typografus Urnál.

Ágramban: Novoszel Ur Typografiájában Rossy József Urnál.

Szombathelyen: László Ferentz kereskedő Urnál.

Egerben: Kereskedő Ringhán Josef Senior Urnál.

Miskoltzon: Schwartzner Sámuel kereskedő Urnál.

Kassán: Fried. Sámuel kereskedő Urnál.

Lötsén: Schmied Sámuel kereskedő Urnál.

Költ Bétsben, Boldog Asszony Havának

20-ik napján, 1814-ik eszt.

Almási Balogh Dávid.

Szakszoniai Kir. Herczeg Albertnél
udvari Tiszt.

Lakik a' József nevezetű külső városban, a' hosszú utzában, a' 93-számú háznak első emeletében.